

BÁO CÁO**Về việc rà soát các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, Điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi)**

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025, Tòa án nhân dân tối cao (TANDTC) đã tiến hành rà soát các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, Điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi). Kết quả rà soát như sau:

I. TỔ CHỨC THỰC HIỆN RÀ SOÁT**1.1. Mục đích, yêu cầu rà soát**

Việc rà soát nhằm đánh giá mức độ phù hợp của dự án, dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi) với Hiến pháp và các Điều ước quốc tế, cũng như tính thống nhất với các quy định của pháp luật hiện hành, trên cơ sở định hướng từ các chủ trương, đường lối của Đảng; để từ đó đề xuất giải pháp bảo đảm tính khả thi và hiệu quả của các quy định trong dự thảo Luật; bảo đảm tính tương thích, đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật.

- Về yêu cầu rà soát: tuân thủ quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và nghiên cứu kỹ lưỡng các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan, bám sát mục tiêu, yêu cầu, nội dung rà soát theo quy định; rà soát đầy đủ các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, Điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên để có đánh giá khách quan, chính xác.

- Về đối tượng rà soát: dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi) và các chủ trương, đường lối của Đảng, các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành bao gồm Hiến Pháp, các Bộ luật, Luật và các văn bản quy phạm pháp luật khác (Nghị quyết của Quốc hội, Pháp lệnh, Nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc hội, Nghị quyết của Hội đồng thẩm phán TANDTC, Nghị định của Chính phủ...) và các Điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên có liên quan đến dự thảo Luật.

II. KẾT QUẢ RÀ SOÁT**2.1. Kết quả chung**

Qua rà soát đã xác định có **76 văn bản** liên quan đến dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi), cụ thể như sau:

2.1.1. Chủ trương, đường lối của Đảng

Các văn kiện của Đảng có liên quan được rà soát:

(1) Nghị quyết số 18/NQ-TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị Trung ương 6 khóa XII Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

(2) Kết luận số 19-KL/TW của Bộ Chính trị ngày 14/10/2021 về định hướng chương trình xây dựng Luật, Pháp lệnh nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV;

(3) Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 9/11/2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới.

(4) Kết luận số 119-KL/TW ngày 20/01/2025 của Bộ Chính trị về định hướng đổi mới, hoàn thiện quy trình xây dựng pháp luật.

(5) Kết luận số 09-KL/BCĐ ngày 24/11/2024 của Ban Chỉ đạo Trung ương về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW.

2.1.2. Các Điều ước quốc tế liên quan

Các Điều ước quốc tế liên quan được rà soát:

(1) Các quy định về tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự, công nhận và cho thi hành bản án quyết định của tòa án nước ngoài;

(2) Công ước La Hay về tổng đặt ra nước ngoài giấy tờ tư pháp và ngoài tư pháp trong lĩnh vực dân sự hoặc thương mại;

(3) Công ước La Hay về thu thập chứng cứ ở nước ngoài trong lĩnh vực dân sự hoặc thương mại;

(4) Công ước Cape Town về quyền lợi quốc tế với trang thiết bị di động và Nghị định thư với tàu bay;

(5) Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP);

(6) Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA).

2.1.3. Các văn bản quy phạm pháp luật

Các văn bản quy phạm pháp luật liên quan được rà soát:

(1) Hiến pháp năm 2013 đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị quyết số 203/2025/QH15;

(2) Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2024 sửa đổi, bổ sung năm 2025;

(3) Luật Tổ chức Viện kiểm sát năm 2014 sửa đổi, bổ sung năm 2025;

(4) Luật Doanh nghiệp năm 2020 sửa đổi, bổ sung năm 2022, năm 2025;

(5) Luật Đầu tư năm 2020 sửa đổi, bổ sung năm 2024;

(6) Luật Hợp tác xã năm 2023;

(7) Luật Công đoàn năm 2024;

(8) Bộ luật Lao động năm 2019;

- (9) Luật Bảo hiểm xã hội năm 2024;
- (10) Luật Các tổ chức tín dụng năm 2024 sửa đổi, bổ sung năm 2025;
- (11) Luật Thi hành án dân sự năm 2008 sửa đổi, bổ sung năm 2014, 2018, 2022 và 2024;
- (12) Bộ luật Dân sự năm 2015;
- (13) Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2019, 2020, 2022, 2023, 2024 và 2025;
- (14) Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017, 2024 và 2025;
- (15) Luật Tố tụng Hành chính năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2019, 2024 và 2025;
- (16) Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012, sửa đổi, bổ sung năm 2014, 2017, 2020, 2022, 2024;
- (17) Luật Luật sư năm 2006, sửa đổi, bổ sung năm 2012;
- (18) Luật Kế toán năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2019, 2024;
- (19) Luật Kiểm toán độc lập năm 2011, sửa đổi, bổ sung năm 2015, 2024;
- (20) Luật Quản lý thuế năm 2019 sửa đổi, bổ sung năm 2024;
- (21) Luật Giá năm 2023;
- (22) Luật Đấu giá tài sản năm 2016, sửa đổi bổ sung năm 2023, 2024;
- (23) Luật Giám định tư pháp năm 2012, sửa đổi, bổ sung năm 2018, 2020;
- (24) Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022;
- (25) Luật Trọng tài Thương mại năm 2010;
- (26) Luật Đất đai năm 2024;
- (27) Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014;
- (28) Luật Trưng mua tư pháp năm 2007;
- (29) Luật Chứng khoán năm 2019 sửa đổi, bổ sung năm 2024;
- (30) Luật An ninh mạng năm 2018;
- (31) Luật Giao dịch điện tử năm 2023;
- (32) Luật Hòa giải đối thoại năm 2020 được sửa đổi, bổ sung năm 2025;
- (33) Luật Xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam năm 2019 được sửa đổi, bổ sung năm 2023;
- (34) Luật Nhập cảnh, xuất cảnh, quá cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam năm 2014, được sửa đổi, bổ sung năm 2019, 2023;

- (35) Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa năm 2017 được sửa đổi, bổ sung năm 2020;
- (36) Luật Ngân sách Nhà nước năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2020, 2025;
- (37) Luật Điều ước quốc tế năm 2016;
- (38) Luật Phí và lệ phí năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017, 2018, 2020, 2023, 2024;
- (40) Luật Quản lý, sử dụng vốn Nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp năm 2014, sửa đổi bổ sung năm 2018;
- (41) Luật Tổ chức Chính phủ năm 2025;
- (42) Luật Thương mại năm 2005;
- (43) Luật Khiếu nại năm 2011 sửa đổi, bổ sung năm 2013;
- (44) Luật Tố cáo năm 2018 sửa đổi, bổ sung năm 2020;
- (45) Luật Tổ chức Viện kiểm sát nhân dân năm 2014 sửa đổi, bổ sung năm 2025;
- (46) Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025;
- (47) Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp năm 2025;
- (48) Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội ngày 30/6/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;
- (49) Nghị định số 80/2021/NĐ-CP ngày 26/8/2021 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa;
- (50) Nghị định số 109/2013/NĐ-CP ngày 24/9/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quản lý giá, phí, lệ phí, hóa đơn;
- (51) Nghị định số 193/2013/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Hợp tác xã năm 2012;
- (52) Nghị định số 21/2021/NĐ-CP ngày 19/3/2021 của Chính phủ quy định thi hành Bộ luật Dân sự về bảo đảm thực hiện nghĩa vụ;
- (53) Nghị định số 145/2020/NĐ-CP ngày 14 tháng 12 năm 2020 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động;
- (54) Nghị định số 99/2022/NĐ-CP ngày 30/11/2022 của Chính phủ về đăng ký biện pháp bảo đảm;

(55) Nghị định số 159/2020/NĐ-CP ngày 31/12/2020 của Chính phủ quy định về quản lý người giữ chức danh, chức vụ và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp;

(56) Chỉ thị số 19/CT-TTg ngày 24/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh triển khai thi hành Luật Hợp tác xã;

(57) Thông tư 01/2020/TT-BKHĐT ngày 19/2/2020 của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư về hướng dẫn phân loại và đánh giá hợp tác xã

(58) Thông tư số 39/2011/TT-NHNN ngày 15/12/2011 của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam quy định về kiểm toán độc lập đối với tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

(59) Thông tư liên tịch số 15/2011/TTLT-BTP-BNG-TANDTC ngày 15/9/2011 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng một số quy định về tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự của Luật Tương trợ tư pháp;

(60) Thông tư liên tịch số 12/2016/TTLT-BTP-BNG-TANDTC ngày 19/10/2016 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định về trình tự, thủ tục tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự.

Luật Phá sản hiện hành và các văn bản quy phạm pháp luật quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Phá sản

(1) Luật Phá sản năm 2014 sửa đổi, bổ sung năm 2025;

(2) Nghị định số 22/2015/NĐ-CP Ngày 16/02/2015 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phá sản về Quản tài viên và hành nghề quản lý, thanh lý tài sản;

(3) Nghị định số 82/2020/NĐ-CP ngày 15/7/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp; hành chính tư pháp; hôn nhân và gia đình; thi hành án dân sự; phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã;

(4) Nghị quyết số 58/NQ-CP ngày 21/4/2023 Về một số chính sách, giải pháp trọng tâm hỗ trợ doanh nghiệp chủ động thích ứng, phục hồi nhanh và phát triển bền vững đến năm 2025.

(5) Nghị quyết số 03/2016/NQ-HĐTP ngày 26/8/2016 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn thi hành một số quy định của Luật Phá sản;

(6) Thông tư số 01/2015/TT-CA ngày 08/10/2015 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao quy định về quy chế làm việc của các Tổ Thẩm phán trong quá trình giải quyết vụ việc phá sản;

(7) Thông tư số 224/2016/TT-BTC ngày 10/11/2016 của Bộ Tài chính quy định mức thu, chế độ thu, nộp, quản lý và sử dụng phí thẩm định tiêu chuẩn, điều kiện hành nghề, hoạt động quản lý, thanh lý tài sản; lệ phí cấp chứng chỉ hành nghề quản tài viên;

(8) Thông tư số 31/2018/TT-BTC ngày 30/3/2018 của Bộ Tài chính hướng dẫn việc xử lý tài sản hình thành từ nhiều nguồn vốn khi hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã giải thể, phá sản;

(9) Thông tư liên tịch số 07/2018/TTLT-BTP-VKSNDTC-TANDTC ngày 12/6/2018 của Bộ Tư pháp, VKSND tối cao và Tòa án nhân dân tối cao quy định việc phối hợp trong thi hành quyết định của Tòa án giải quyết phá sản.

(10) Nghị quyết số 02/2025/NQ-HĐTP ngày 27 tháng 6 năm 2025 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao sửa đổi, bổ sung một số điều của một số Nghị quyết của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao.

2.2. Kết quả rà soát

2.2.1. Rà soát Dự thảo luật với các đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng.

Qua rà soát có 06 văn bản liên quan như sau:

- Các quy định về thẩm quyền giải quyết vụ việc phá sản được nghiên cứu xây dựng, bổ sung phù hợp với đường lối chính sách theo chủ trương của Đảng, Nhà nước về việc sắp xếp, tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị theo Nghị quyết số 18/NQ-TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị Trung ương 6 khóa XII Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, với mục tiêu: *“Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và phù hợp với thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa nhằm tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của Nhà nước...”* và giải pháp: *“Đẩy mạnh cải cách hành chính, nhất là cải cách thủ tục hành chính gắn kết chặt chẽ với việc kiện toàn tổ chức, giảm đầu mối, bỏ cấp trung gian,...”*; Kết luận số 09-KL/BCĐ ngày 24/11/2024 của Ban Chỉ đạo Trung ương về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW đã yêu cầu: *“Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị trực thuộc Trung ương lãnh đạo, chỉ đạo: (1) Đề xuất, sắp xếp tinh gọn tổ chức bộ máy...; (2) Xây dựng dự thảo quy định chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, mối quan hệ công tác, quy chế làm việc của cấp ủy đảng, ban, bộ, cơ quan, đơn vị, tổ chức;...”*; Kết luận số 19-KL/TW của Bộ Chính trị ngày 14/10/2021 về định hướng chương trình xây dựng Luật, Pháp lệnh nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV xác định *“Tiếp tục thực hiện nhiệm vụ tăng cường xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng, công tác xây dựng pháp luật, hoàn thiện thể chế phải được các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị chú trọng, không ngừng nâng cao chất lượng, đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, hội nhập quốc tế, phát triển đất nước nhanh, bền vững.”*

- Các quy định về quyền và nghĩa vụ của người tham gia thủ tục phục hồi, phá sản được xây dựng phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng tại Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 9/11/2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới với mục tiêu: *“Hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; có hệ thống pháp luật hoàn thiện, được thực hiện nghiêm minh, nhất quán; thượng tôn Hiến pháp và pháp luật, tôn trọng, bảo đảm, bảo vệ hiệu quả quyền con người, quyền công dân; ...”*

- Các quy định về cấp, tổng đạt, thông báo văn bản trong vụ việc phục hồi, phá sản; giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản trên nền tảng trực tuyến phù hợp với chủ trương tại Nghị quyết số 27-NQ/TW về *“xây dựng tòa án điện tử”*.

- Các quy định của dự thảo Luật về doanh nghiệp, hợp tác xã tham gia thủ tục phục hồi, phá sản phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng tại Nghị quyết số 27-NQ/TW về thực hiện giải pháp: *“Xây dựng hệ thống pháp luật dân chủ, công bằng, nhân đạo, đầy đủ, kịp thời, đồng bộ, thống nhất, công khai, minh bạch, ổn định, khả thi, dễ tiếp cận, đủ khả năng điều chỉnh các quan hệ xã hội, lấy quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân, tổ chức, doanh nghiệp làm trung tâm, thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Tập trung hoàn thiện hệ thống pháp luật trên tất cả các lĩnh vực, tháo gỡ kịp thời khó khăn, vướng mắc, khơi dậy, phát huy mọi tiềm năng và nguồn lực, tạo động lực mới cho phát triển nhanh và bền vững của đất nước.”*

- Các quy định của dự thảo Luật được xây dựng phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng tại Kết luận số 119-KL/TW ngày 20/01/2025 *“Đổi mới mạnh mẽ tư duy xây dựng pháp luật theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển. Công tác xây dựng pháp luật phải bám sát thực tiễn, nâng cao năng lực phản ứng chính sách và giải quyết hiệu quả, kịp thời những vấn đề thực tiễn đặt ra, lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, chủ thể”, “các quy định của luật phải mang tính ổn định, có giá trị lâu dài. Bên cạnh một số bộ luật, luật quy định về quyền con người, quyền công dân, tổ tụng tư pháp cần cụ thể, về cơ bản các luật khác, nhất là luật điều chỉnh các nội dung về kiến tạo phát triển chỉ quy định những vấn đề khung, những vấn đề có tính nguyên tắc thuộc thẩm quyền của Quốc hội, còn những vấn đề thực tiễn thường xuyên biến động thì giao Chính phủ, bộ, ngành, địa phương quy định để bảo đảm linh hoạt, phù hợp với thực tiễn.”*

2.2.2. Rà soát Dự thảo luật với các điều ước quốc tế có liên quan

Qua rà soát các điều ước quốc tế mà Cộng hòa XNCH Việt Nam tham gia, Việt Nam chưa phải là thành viên của điều ước quốc tế nào điều chỉnh riêng về lĩnh vực phá sản, tuy nhiên, có một số điều ước quốc tế (06 bộ văn bản) có nội dung liên quan. Cụ thể:

(1) 18 Hiệp định tương trợ tư pháp về dân sự trong đó có các nội dung về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định của tòa án nước ngoài nhưng chưa có hiệp định nào có quy định riêng đối với vấn đề phá sản. Riêng nội dung tại Hiệp định tương trợ tư pháp về dân sự giữa Việt Nam và Hungary quy định công nhận và cho thi hành các bản án, quyết định của tòa án nước ngoài không áp dụng với các quyết định được ban hành trong các thủ tục liên quan đến phá sản. Đối với trường hợp này dự thảo Luật đã xây dựng quy định để áp dụng thực hiện căn cứ theo quy định tại khoản 2 Điều 2 dự thảo Luật: *“Trường hợp điều ước quốc tế mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên có quy định khác về việc giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản thì áp dụng quy định của điều ước quốc tế đó hoặc theo nguyên tắc có đi có lại.”*, do vậy không có vấn đề về mâu thuẫn, chồng chéo trong thực thi pháp luật.

(2) Công ước La Hay về tổng đặt ra nước ngoài giấy tờ tư pháp và ngoài tư pháp trong lĩnh vực dân sự hoặc thương mại: Qua rà soát nội dung của các quy định tại dự thảo không trái với Công ước.

(3) Công ước La Hay về thu thập chứng cứ ở nước ngoài trong lĩnh vực dân sự hoặc thương mại: Qua rà soát nội dung của các quy định tại dự thảo không trái với Công ước.

(4) Công ước Cape Town về quyền lợi quốc tế với trang thiết bị di động và Nghị định thư với tàu bay:

Điều 30 về xác định hiệu lực của quyền lợi quốc tế đối với trang thiết bị di động trong thủ tục phá sản; Điều 11 (Việt Nam áp dụng phương án A), Điều 12 về các biện pháp khắc phục và hỗ trợ trong thủ tục phá sản.

“Điều XI Biện pháp khắc phục tình trạng mất khả năng thanh toán

...Phương án A

2. Khi xảy ra sự kiện liên quan đến tình trạng phá sản, người quản lý tình trạng phá sản hoặc bên nợ, tùy theo trường hợp, phải, tùy thuộc vào khoản 7, chuyển giao quyền sở hữu đối tượng máy bay cho chủ nợ chậm nhất là vào thời điểm sớm hơn trong số các thời điểm sau:

a) kết thúc thời gian chờ đợi; và

b) ngày mà chủ nợ có quyền sở hữu đối tượng máy bay nếu Điều này không áp dụng.”

Không có vấn đề về mâu thuẫn, chồng chéo trong thực thi pháp luật bởi lẽ, khoản 2 Điều 2 dự thảo Luật: *“Trường hợp điều ước quốc tế mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên có quy định khác về việc giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản thì áp dụng quy định của điều ước quốc tế đó hoặc theo nguyên tắc có đi có lại.”*. Đồng thời tại khoản 3 Điều 40 của dự thảo Luật quy định: *“Điều 40. Tạm đình chỉ, tạm dừng giải quyết yêu cầu doanh nghiệp, hợp tác xã thực hiện nghĩa vụ về tài sản*

...3. Cơ quan, tổ chức có thẩm quyền khác theo quy định của pháp luật tạm dừng việc xử lý tài sản bảo đảm của doanh nghiệp, hợp tác xã đối với các chủ nợ có bảo đảm, trừ trường hợp luật có quy định khác...”

(5) Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP);

Một số quy định có liên quan như:

- “*Một bên có thể ngăn cản hoặc trì hoãn việc chuyển tiền thông qua việc áp dụng các quy định pháp luật một cách công bằng, không phân biệt đối xử và thiện chí liên quan đến: (a) phá sản, mất khả năng thanh toán, hoặc để bảo vệ quyền của chủ nợ*” (khoản 4 Điều 9.9, khoản 3 Điều 10.12 CPTPP);

- “*Trường hợp có bằng chứng, một Nước thành viên, bao gồm cả các cơ quan mua sắm của mình, có thể loại nhà thầu vì những lý do sau đây: (a) phá sản hoặc không có khả năng thanh toán*” (khoản 4 Điều 15.8 CPTPP);

Qua rà soát nhận thấy không có vấn đề về mâu thuẫn, chồng chéo trong thực thi pháp luật.

(6) Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA).

Một số quy định có liên quan như:

- Trường hợp chỉ định thầu: những gói thầu được thực hiện trong các điều kiện đặc biệt thuận lợi chỉ xuất hiện trong thời gian rất ngắn trong các hoạt động thanh lý bất thường như do việc giải tán, vỡ nợ hay phá sản, nhưng không áp dụng cho việc mua sắm thường xuyên từ các nhà thầu thông thường (điểm h khoản 1 Điều 9.14 EVFTA);

- Các bên phải áp dụng điều kiện cho các khoản trợ cấp riêng như sau: (b) hỗ trợ doanh nghiệp phá sản hoặc đang gặp khó khăn với các hình thức khác nhau, chẳng hạn như cho vay, bảo lãnh, trợ cấp tiền mặt, cấp vốn, cung cấp tài sản dưới giá thị trường và miễn giảm thuế, có thời hạn trên 1 năm là được phép với điều kiện phải chuẩn bị một kế hoạch tái cơ cấu đáng tin cậy dựa trên các giả định thực tế, nhằm mục đích bảo đảm sự phục hồi của doanh nghiệp đó trong khoảng thời gian hợp lý để có thể tồn tại lâu dài và với sự đóng góp chi phí tái cơ cấu của chính doanh nghiệp đó (Điều 10.9 EVFTA).

Qua rà soát nhận thấy không có vấn đề về mâu thuẫn, chồng chéo trong thực thi pháp luật.

2.2.3. Rà soát Dự thảo luật với Hiến pháp và các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành.

Qua rà soát nội dung của các quy định tại dự thảo không trái với quy định của Hiến pháp.

2.2.3.1. Về các quy định chung.

- Về áp dụng Luật Phá sản (Điều 2)

Quy định này liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Tương trợ tư pháp.

“Điều 4. Nguyên tắc tương trợ tư pháp

...2. Trường hợp giữa Việt Nam và nước ngoài chưa có điều ước quốc tế về tương trợ tư pháp thì hoạt động tương trợ tư pháp được thực hiện trên nguyên tắc có đi có lại nhưng không trái pháp luật Việt Nam, phù hợp với pháp luật và tập quán quốc tế.”

Nội dung quy định tại điều luật phù hợp với quy định của Luật Tương trợ tư pháp.

- Về thẩm quyền giải quyết vụ việc phá sản (Điều 6)

Nội dung quy định tại dự thảo phù hợp quy định về thẩm quyền, nhiệm vụ, quyền hạn của Tòa án nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Tòa án nhân dân khu vực, Tòa Phá sản Tòa án nhân dân khu vực tại Luật Tổ chức Tòa án nhân dân.

- Về nhiệm vụ, quyền hạn của Thẩm phán trong giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản (Điều 7)

Các nội dung được xây dựng có liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật sau:

+ Luật Tổ chức Tòa án nhân dân quy định về việc thu thập tài liệu, chứng cứ trong xét xử, giải quyết vụ án hình sự, vụ án hành chính, vụ việc dân sự và các vụ việc khác thuộc thẩm quyền của Tòa án (Điều 15) và quy định về lựa chọn, công bố và áp dụng án lệ (Điều 32). Các nội dung được dự thảo quy định nêu trên phù hợp với quy định của Luật Tổ chức Tòa án nhân dân.

- Về cá nhân, doanh nghiệp hành nghề quản lý, thanh lý tài sản (Điều 9)

“...2. Chính phủ quy định chi tiết về điều kiện hành nghề, những trường hợp không được hành nghề; việc cấp, thu hồi chứng chỉ hành nghề Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản và quản lý nhà nước về hoạt động hành nghề quản lý, thanh lý tài sản.”

Quy định trên liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Nghị định số 22/2015/NĐ-CP Ngày 16/02/2015 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phá sản về Quản tài viên và hành nghề quản lý, thanh lý tài sản.

“Điều 22. Trách nhiệm của Bộ Tư pháp

Bộ Tư pháp là cơ quan giúp Chính phủ thực hiện thống nhất quản lý nhà nước về Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản và hành nghề quản lý, thanh lý tài sản trong phạm vi cả nước, có nhiệm vụ, quyền hạn sau đây:

1. Soạn thảo, trình cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành pháp luật về Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản và hành nghề quản lý, thanh lý tài sản.

2. Cấp, thu hồi, cấp lại chứng chỉ hành nghề Quản tài viên.

3. Ban hành Quy tắc đạo đức nghề nghiệp Quản tài viên, các mẫu văn bản, giấy tờ trong lĩnh vực quản lý, thanh lý tài sản.

4. Lập, công bố và quản lý danh sách Quản tài viên, doanh nghiệp hành nghề quản lý, thanh lý tài sản trong phạm vi cả nước; xây dựng cơ sở dữ liệu về Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản...”

Các nội dung được sửa đổi nêu trên phù hợp với quy định của Nghị định số 22/2015/NĐ-CP Ngày 16/02/2015 của Chính phủ.

- Về nhiệm vụ, quyền hạn của Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản (Điều 10)

Quy định trên liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã.

+ Luật Doanh nghiệp quy định:

“Điều 13. Người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp

...7. Trong một số trường hợp đặc biệt, Tòa án có thẩm quyền có quyền chỉ định người đại diện theo pháp luật trong quá trình tố tụng tại Tòa án...”

+ Luật Hợp tác xã quy định:

“Điều 11. Người đại diện theo pháp luật của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

... 4. Tòa án, cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng khác có quyền chỉ định người đại diện theo pháp luật tham gia tố tụng theo quy định của pháp luật.”

Nội dung được bổ sung nêu trên phù hợp với quy định của Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã.

- **Quy định về “lệ phí phục hồi”**: Điều 19 của dự thảo bổ sung quy định về “lệ phí phục hồi”. Quy định này liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành sau: Luật Phí và lệ phí; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đây là quy định mới chưa được quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật nêu trên.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung về lệ phí phục hồi trong Luật Phí và lệ phí; đề nghị Ủy ban Thường vụ Quốc hội bổ sung quy định về lệ phí phục hồi.

- Về cấp, tổng đạt, thông báo văn bản trong vụ việc phục hồi, phá sản (Điều 17)

Quy định được xây dựng liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Bộ luật Tố tụng dân sự quy định về các phương thức cấp, tổng đạt, thông báo văn bản tố tụng (Điều 173), Luật Giao dịch điện tử quy định về hoạt động của cơ quan Nhà nước trên môi trường điện tử (Điều 44). Quy định tại dự thảo Luật không có mâu thuẫn, chồng chéo với các văn bản quy phạm pháp luật nêu trên.

- Về chi phí phục hồi, phá sản, tạm ứng chi phí phục hồi, phá sản (Điều 20)

Quy định được xây dựng liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Phí và lệ phí và Luật Ngân sách Nhà nước.

+ Luật Phí và lệ phí quy định:

“Điều 13. Thu, nộp lệ phí

1. Tổ chức thu lệ phí phải nộp đầy đủ, kịp thời số tiền lệ phí thu được vào ngân sách nhà nước.

2. Nguồn chi phí trang trải cho việc thu lệ phí do ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán của tổ chức thu theo chế độ, định mức chi ngân sách nhà nước theo quy định của pháp luật.”

“Điều 20. Trách nhiệm của Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, bộ, cơ quan ngang bộ và cơ quan thuộc Chính phủ

1. Chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức thực hiện Luật Phí và lệ phí thuộc ngành, lĩnh vực quản lý.

2. Thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm trong thực hiện thu, nộp, quản lý, sử dụng phí, lệ phí thuộc ngành, lĩnh vực quản lý.

3. Báo cáo tình hình thực hiện thu, nộp, quản lý, sử dụng phí, lệ phí thuộc ngành, lĩnh vực quản lý.

4. Kiến nghị với Bộ Tài chính về những hoạt động cần thu phí, lệ phí, để Bộ Tài chính báo cáo Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ các khoản phí, lệ phí; kiến nghị với Chính phủ hoặc Bộ Tài chính về mức thu, nộp, miễn, giảm, quản lý và sử dụng đối với từng khoản phí, lệ phí thuộc ngành, lĩnh vực quản lý.”

+ Luật Ngân sách nhà nước quy định

“Điều 25. Nhiệm vụ, quyền hạn của Chính phủ

1. Trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội các dự án luật, pháp lệnh và các báo cáo, dự án khác về lĩnh vực tài chính - ngân sách; ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực tài chính - ngân sách theo thẩm quyền.

...6. Quyết định các giải pháp và tổ chức điều hành thực hiện ngân sách nhà nước được Quốc hội quyết định;...”

Do đây là những quy định mới được đề xuất nên chưa có quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật nêu trên.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị Chính phủ nghiên cứu xây dựng bổ sung quy định về trường hợp doanh nghiệp, hợp tác xã không còn tiền, tài sản thì chi phí phá sản do ngân sách Nhà nước bảo đảm.

- Về giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản trên nền tảng trực tuyến (Điều 23)

Quy định trên có liên quan đến Luật Giao dịch điện tử, Luật An ninh mạng, không có mâu thuẫn chồng chéo với văn bản quy phạm pháp luật nào.

2.2.3.2. Về thủ tục phục hồi

- Về đơn yêu cầu mở thủ tục phục hồi (Điều 24)

Quy định về chủ thể có quyền nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phục hồi có liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Doanh nghiệp, Luật Hợp tác xã. Quy định trên là quy định mới, không có mâu thuẫn với Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã hiện hành, tuy nhiên chưa có quy định trên trong quy định của các văn bản quy phạm pháp luật trên về quyền, nghĩa vụ của người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp, cổ đông, thành viên của doanh nghiệp, hợp tác xã trong trường hợp này.

Kiến nghị, đề xuất: Đề xuất bổ sung khi sửa đổi Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã hoặc có hướng dẫn thi hành đồng bộ, thống nhất.

- Tạm đình chỉ thi hành án dân sự (Điều 27)

Nội dung quy định được xây dựng liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Thi hành án dân sự. Đây là quy định mới nên chưa có quy định tương ứng trong Luật Thi hành án dân sự hiện hành.

Kiến nghị, đề xuất: Đề xuất bổ sung quy định về tạm đình chỉ thi hành án dân sự và đình chỉ thi hành án trong thủ tục phục hồi khi sửa đổi Luật Thi hành án dân sự.

- Về hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, hợp tác xã sau khi có quyết định mở thủ tục phục hồi (Điều 30)

+ Nội dung tại Điều luật được bổ sung tại khoản 2 liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Doanh nghiệp. Đây là quy định mới chưa có quy định trong Luật Doanh nghiệp.

+ Nội dung được bổ sung tại khoản 3 liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Quản lý thuế, Luật Bảo hiểm xã hội. Đây là quy định mới chưa có quy định về doanh nghiệp, hợp tác xã được khoanh tiền thuế nợ, tạm dừng đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất kể từ ngày được thụ lý đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi trong Luật Quản lý thuế, Luật Bảo hiểm xã hội.

Kiến nghị, đề xuất: Đề xuất bổ sung khi sửa đổi Luật Doanh nghiệp, bổ sung hướng dẫn đối với Luật Quản lý thuế, Luật Bảo hiểm xã hội.

- Về Hội nghị chủ nợ (Điều 33)

Nội dung được xây dựng liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Công đoàn, Luật Doanh nghiệp, Luật Hợp tác xã.

Phù hợp với quy định của Luật Công đoàn về quyền của đại diện cho người lao động, công đoàn cơ sở, tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp

được người lao động ủy quyền. Hiện chưa có quy định tương ứng trong Luật Doanh nghiệp, Luật Hợp tác xã, Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp về chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ mảng kinh doanh, hoạt động kinh doanh; chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ doanh nghiệp, hợp tác xã do Hội nghị chủ nợ xem xét, quyết định.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung quy định phù hợp trong các Luật trong Luật Doanh nghiệp, Luật Hợp tác xã, Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp về chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ mảng kinh doanh, hoạt động kinh doanh; chuyển nhượng một phần hoặc toàn bộ doanh nghiệp, hợp tác xã do Hội nghị chủ nợ quyết định khi doanh nghiệp đang được áp dụng thủ tục phục hồi.

- Về áp dụng thủ tục phục hồi rút gọn (Điều 68)

Quy định được xây dựng phù hợp với quy định của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa và Nghị định số 80/2021/NĐ-CP ngày 26/8/2021 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.

2.2.3.3. Về thủ tục phá sản

- Về người có quyền, nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản (Điều 38)

Nội dung quy định nêu trên liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Doanh nghiệp, Luật Hợp tác xã, Luật Công đoàn, Bộ luật Lao động.

+ Luật Doanh nghiệp quy định:

“Điều 55. Hội đồng thành viên

1. Hội đồng thành viên là cơ quan quyết định cao nhất của công ty, bao gồm tất cả thành viên công ty là cá nhân và người đại diện theo ủy quyền của thành viên công ty là tổ chức. Điều lệ công ty quy định kỳ họp Hội đồng thành viên, nhưng ít nhất mỗi năm phải họp một lần.

2. Hội đồng thành viên có quyền và nghĩa vụ sau đây:

...m) Quyết định giải thể hoặc yêu cầu phá sản công ty; ...”

“Điều 59. Nghị quyết, quyết định của Hội đồng thành viên

1. Hội đồng thành viên thông qua nghị quyết, quyết định thuộc thẩm quyền bằng biểu quyết tại cuộc họp, lấy ý kiến bằng văn bản hoặc hình thức khác do Điều lệ công ty quy định.

...3. Trường hợp Điều lệ công ty không có quy định một tỷ lệ khác, nghị quyết, quyết định của Hội đồng thành viên được thông qua tại cuộc họp trong trường hợp sau đây:

a) Được các thành viên dự họp sở hữu từ 65% tổng số vốn góp của tất cả thành viên dự họp trở lên tán thành, trừ trường hợp quy định tại điểm b khoản này;...

...5. Nghị quyết, quyết định của Hội đồng thành viên được thông qua dưới hình thức lấy ý kiến bằng văn bản khi được số thành viên sở hữu từ 65% vốn điều lệ trở lên tán thành; tỷ lệ cụ thể do Điều lệ công ty quy định.”

“Điều 76. Quyền của chủ sở hữu công ty

1. Chủ sở hữu công ty là tổ chức có quyền sau đây:

...m) Quyết định tổ chức lại, giải thể và yêu cầu phá sản công ty;”

“Điều 153. Hội đồng quản trị

1. Hội đồng quản trị là cơ quan quản lý công ty, có toàn quyền nhân danh công ty để quyết định, thực hiện quyền và nghĩa vụ của công ty, trừ các quyền và nghĩa vụ thuộc thẩm quyền của Đại hội đồng cổ đông.

2. Hội đồng quản trị có quyền và nghĩa vụ sau đây:

...p) Kiến nghị việc tổ chức lại, giải thể công ty; yêu cầu phá sản công ty...”

Quy định trên phù hợp, không có mâu thuẫn với quy định của Luật Công đoàn và Bộ luật Lao động. Tuy nhiên, Luật Doanh nghiệp; Luật Hợp tác xã chưa có quy định cụ thể về chủ thể có quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu tuyên bố phá sản.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị Luật Doanh nghiệp sửa đổi bổ sung quy định cụ thể về quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản đối với các loại hình doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã bổ sung quy định cụ thể về chủ thể có quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản.

- Về tạm đình chỉ, tạm dừng giải quyết yêu cầu doanh nghiệp, hợp tác xã thực hiện nghĩa vụ về tài sản (Điều 40)

Nội dung quy định nêu trên có liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Thi hành án dân sự. Một số quy định mới được bổ sung có liên quan:

“1. Cơ quan thi hành án dân sự phải tạm đình chỉ thi hành án dân sự về tài sản mà doanh nghiệp, hợp tác xã là người phải thi hành án, trừ bản án, quyết định **sau đây**:

a) Bản án, quyết định buộc doanh nghiệp, hợp tác xã bồi thường về tính mạng, sức khỏe, danh dự hoặc trả lương cho người lao động;

b) Quyết định kê biên tài sản của doanh nghiệp để sung vào công quỹ nhà nước hoặc để bồi thường cho bị hại, người bị thiệt hại;

c) Bản án, quyết định liên quan đến tài sản của bên thứ ba được dùng để bảo đảm cho nghĩa vụ của doanh nghiệp, hợp tác xã;

d) Trường hợp khác theo quy định của luật.

Việc tạm đình chỉ được thực hiện theo quy định của pháp luật về thi hành án dân sự. ***Cơ quan thi hành án dân sự phải thông báo ngay việc thi hành các bản án, quyết định quy định tại khoản này cho Tòa án đã thụ lý vụ việc phá sản.***

Các quy định trên phù hợp, không có mâu thuẫn chồng chéo với quy định của Luật Thi hành án dân sự.

- Về hoạt động và giám sát hoạt động của doanh nghiệp, hợp tác xã sau khi có quyết định mở thủ tục phá sản (Điều 42)

Quy định trên liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã, không có mâu thuẫn, chồng chéo với quy định của Luật Doanh nghiệp và Luật Hợp tác xã.

- Về xác định tiền lãi đối với khoản nợ của doanh nghiệp, hợp tác xã (Điều 43)

Quy định nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Bộ luật Dân sự. Bộ luật Dân sự chưa có quy định cụ thể về xác định lãi trong hợp đồng vay tài sản trong trường hợp pháp nhân bị mở thủ tục phá sản.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung Bộ luật Dân sự quy định về xác định lãi trong hợp đồng vay tài sản trong trường hợp pháp nhân bị mở thủ tục phá sản.

- Về xử lý khoản nợ có bảo đảm (Điều 44)

Quy định nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Thi hành án dân sự và Luật Các tổ chức tín dụng.

+ Khoản 2 Điều 49 Luật Thi hành án dân sự hưa quy định nội dung “***Cơ quan thi hành án dân sự phải thông báo ngay việc thi hành các bản án, quyết định quy định tại khoản này cho Tòa án đã thụ lý vụ việc phá sản.***”

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung tại khoản 2 Điều 49 Luật Thi hành án dân sự nội dung “***Cơ quan thi hành án dân sự phải thông báo ngay việc thi hành các bản án, quyết định quy định tại khoản này cho Tòa án đã thụ lý vụ việc phá sản.***”

+ Khoản 3 Điều 103 Luật Các tổ chức tín dụng quy định

“Điều 103. Chấm dứt cấp tín dụng, xử lý nợ, miễn, giảm lãi

...3. Trường hợp khách hàng hoặc bên bảo đảm không trả được nợ do bị phá sản, việc thu hồi nợ của tổ chức tín dụng được thực hiện theo quy định của pháp luật về phá sản.”

Quy định của dự thảo Luật không có mâu thuẫn với quy định của Luật Các tổ chức tín dụng.

- Về thứ tự phân chia tài sản (Điều 45)

Quy định trong dự thảo Luật nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Bộ luật Lao động và Luật Doanh nghiệp. Quy định phù

hợp với quy định của Bộ luật Lao động (Điều 48. Trách nhiệm khi chấm dứt hợp đồng lao động)

Quy định tại điểm n khoản 1 Điều 76 Luật Doanh nghiệp không phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 45 của dự thảo Luật.

“Điều 76. Quyền của chủ sở hữu công ty

1. Chủ sở hữu công ty là tổ chức có quyền sau đây:

n) Thu hồi toàn bộ giá trị tài sản của công ty sau khi công ty hoàn thành giải thể hoặc phá sản;”

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị sửa đổi quy định tại điểm n khoản 1 Điều 76 Luật Doanh nghiệp để phù hợp.

- Về giao dịch bị coi là vô hiệu (Điều 49)

Nội dung được quy định trong dự thảo Luật nêu trên có liên quan đến Bộ luật Dân sự. Tuy nhiên, đây là những quy định đặc thù đối với thủ tục giải quyết vụ việc phá sản, không có mâu thuẫn, chồng chéo với quy định của Bộ luật Dân sự về giao dịch vô hiệu.

- Về tạm đình chỉ, đình chỉ thực hiện hợp đồng đang có hiệu lực (Điều 51)

Quy định trong Dự thảo nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Bộ luật Dân sự và Luật Thương mại.

+ Luật Thương mại quy định:

“Điều 294. Các trường hợp miễn trách nhiệm đối với hành vi vi phạm

1. Bên vi phạm hợp đồng được miễn trách nhiệm trong các trường hợp sau đây:

a) Xảy ra trường hợp miễn trách nhiệm mà các bên đã thỏa thuận;

b) Xảy ra sự kiện bất khả kháng;

c) Hành vi vi phạm của một bên hoàn toàn do lỗi của bên kia;

d) Hành vi vi phạm của một bên do thực hiện quyết định của cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền mà các bên không thể biết được vào thời điểm giao kết hợp đồng.

2. Bên vi phạm hợp đồng có nghĩa vụ chứng minh các trường hợp miễn trách nhiệm.”

“Điều 310. Đình chỉ thực hiện hợp đồng

Trừ các trường hợp miễn trách nhiệm quy định tại Điều 294 của Luật này, đình chỉ thực hiện hợp đồng là việc một bên chấm dứt thực hiện nghĩa vụ hợp đồng thuộc một trong các trường hợp sau đây:

1. Xảy ra hành vi vi phạm mà các bên đã thỏa thuận là điều kiện để đình chỉ hợp đồng;

2. Một bên vi phạm cơ bản nghĩa vụ hợp đồng.”

Các quy định của Luật Thương mại không tương thích với quy định của dự thảo Luật.

+ Bộ luật Dân sự chưa có quy định về tạm đình chỉ và đình chỉ thực hiện hợp đồng.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung các quy định về tạm đình chỉ và đình chỉ thực hiện hợp đồng trong Bộ luật Dân sự và Luật Thương mại.

- Về bù trừ nghĩa vụ (Điều 53)

Nội dung trên của dự thảo Luật phù hợp với quy định của Bộ luật Dân sự quy định về (Điều 378. Chấm dứt nghĩa vụ do bù trừ nghĩa vụ; Điều 379. Những trường hợp không được bù trừ nghĩa vụ; Điều 384. Chấm dứt nghĩa vụ trong trường hợp phá sản).

- Về tài sản của doanh nghiệp, hợp tác xã (Điều 54)

Quy định được bổ sung trong dự thảo Luật phù hợp với quy định của Luật Hợp tác xã.

- Về kiểm kê tài sản của doanh nghiệp, hợp tác xã (Điều 56)

Nội dung quy định nêu trên của Dự thảo Luật có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Kế toán. Quy định nêu trên của dự thảo Luật phù hợp, không có mâu thuẫn với quy định của Luật Kế toán.

- Về xử lý việc tạm đình chỉ thi hành án dân sự, giải quyết vụ việc (Điều 59)

Quy định nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Thi hành án dân sự.

+ Quy định của dự thảo Luật với quy định của Luật Thi hành án dân sự quy định chưa tương thích, Luật Thi hành án dân sự chưa có quy định Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự ra quyết định tiếp tục thi hành án trong trường hợp “không mở thủ tục phá sản”.

+ Bộ luật Tố tụng dân sự chưa có quy định về việc chuyển hồ sơ vụ việc đến Tòa án đang tiến hành phá sản.

Kiến nghị, đề xuất: Bổ sung quy định về Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự ra quyết định tiếp tục thi hành án trong Luật Thi hành án dân sự và bổ sung quy định trong trường hợp không mở thủ tục phá sản Bộ luật Tố tụng dân sự về chuyển hồ sơ vụ việc đình chỉ đến Tòa án đang tiến hành phá sản.

- Về đề nghị xem xét lại, kiến nghị quyết định tuyên bố doanh nghiệp, hợp tác xã phá sản (Điều 67)

Luật Tổ chức Viện kiểm sát nhân dân chưa quy định thẩm quyền, nhiệm vụ, quyền hạn của Viện kiểm sát trong giải quyết vụ việc phá sản.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung quy định về thẩm quyền, nhiệm vụ, quyền hạn của Viện kiểm sát trong giải quyết vụ việc phá sản.

- Về áp dụng thủ tục phá sản rút gọn (Điều 70)

Nội dung quy định nêu trên của dự thảo Luật có liên quan đến quy định của Luật Các tổ chức tín dụng, Luật Kinh doanh bảo hiểm. Quy định xây dựng phù hợp, không có mâu thuẫn, chồng chéo với các Luật trên.

- Về thủ tục phá sản tổ chức tín dụng (Điều 72)

Nội dung quy định nêu trên của dự thảo Luật có liên quan đến quy định của Luật Các tổ chức tín dụng. Quy định xây dựng phù hợp, không có mâu thuẫn với quy định của Luật Các tổ chức tín dụng.

2.2.3.4. Về phá sản có yếu tố nước ngoài

- Về yêu cầu Tòa án, cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài hỗ trợ vụ việc phá sản (Điều 73)

Quy định được xây dựng phù hợp với Luật Tương trợ tư pháp.

- Về hỗ trợ vụ việc phục hồi, phá sản của nước ngoài (Điều 74) và công nhận và cho thi hành bản án, quyết định về phục hồi, phá sản của Tòa án, cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài (Điều 75)

Các quy định trên được xây dựng mới, chưa được quy định trong Luật tương trợ tư pháp hiện hành.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung các quy định mới tương thích trong Luật Tương trợ tư pháp.

2.2.3.5. Về thi hành quyết định tuyên bố doanh nghiệp, hợp tác xã phá sản

- Về thẩm quyền và thủ tục thi hành quyết định tuyên bố doanh nghiệp, hợp tác xã phá sản (Điều 76)

Quy định trên được xây dựng phù hợp và có bổ sung thủ tục liên quan đến Luật Thi hành án dân sự.

Kiến nghị, đề xuất: Bổ sung quy định về cơ quan thi hành án dân sự để hỗ trợ xử lý, thanh lý tài sản trong Luật Thi hành án dân sự.

- Về định giá tài sản và bán tài sản (Điều 77)

Quy định trên liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật là Luật Đấu giá tài sản Luật Giá. Quy định được xây dựng như dự thảo nêu trên là phù hợp không có mâu thuẫn với quy định tại Luật Đấu giá tài sản và Luật Giá.

- Về thu hồi lại tài sản trong trường hợp có vi phạm (Điều 78)

Nội dung quy định liên quan đến Luật Thi hành án dân sự hiện hành. Luật Thi hành án dân sự quy định:

“Điều 20. Nhiệm vụ, quyền hạn của Chấp hành viên

...8. Quyết định áp dụng biện pháp cưỡng chế để thu hồi tiền, tài sản đã chi trả cho đương sự không đúng quy định của pháp luật, thu phí thi hành án và các khoản phải nộp khác.”

Như vậy quy định này phù hợp với quy định của Luật Thi hành án dân sự.

- Về xử lý tài sản của doanh nghiệp, hợp tác xã phát sinh sau khi quyết định tuyên bố doanh nghiệp, hợp tác xã phá sản (Điều 80)

Nội dung quy định liên quan đến Luật Thi hành án dân sự hiện hành.

Luật Thi hành án dân sự quy định: **“Điều 74. Xác định, phân chia, xử lý tài sản chung để thi hành án**

... Chấp hành viên xử lý tài sản theo quyết định của Tòa án.”

Như vậy quy định này phù hợp với quy định của Luật Thi hành án dân sự.

- Về kết thúc thi hành quyết định tuyên bố doanh nghiệp, hợp tác xã phá sản (Điều 82)

Quy định này liên quan đến Luật Thi hành án dân sự, Luật Thi hành án dân sự hiện hành chưa có quy định về kết thúc việc thi hành quyết định tuyên bố phá sản và trình tự thủ tục kèm theo.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị bổ sung quy định trong Luật Thi hành án dân sự .

2.2.3.6. Về trách nhiệm của các bên có liên quan, xử lý vi phạm và giải quyết khiếu nại, tố cáo

- Về trách nhiệm do vi phạm pháp luật trong vụ việc phục hồi, phá sản (Điều 83)

Quy định nêu trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Tổ chức Chính phủ (Điều 20. Nhiệm vụ và quyền hạn của Chính phủ trong quản lý về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, phù hợp với quy định của Luật Tổ chức Chính phủ.

- Về cấm đảm nhiệm chức vụ sau khi doanh nghiệp, hợp tác xã bị tuyên bố phá sản (Điều 84)

Quy định được xây dựng phù hợp với quy định của Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp (Điều 5. Nguyên tắc quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp).

- Về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong vụ việc phá sản (Điều 85)

Nội dung quy định trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Thi hành án dân sự. Quy định phù hợp, không có mâu thuẫn với quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Thi hành án dân sự.

2.2.3.7. Về điều khoản thi hành.

- Về hiệu lực thi hành và điều khoản chuyển tiếp (Điều 86 và Điều 87)

Nội dung quy định của Điều 86 và Điều 87 của dự thảo Luật phù hợp với quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật hiện hành.

Về nội dung quy định “3. *Áp dụng mức lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài bằng mức lệ*

phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản cho đến khi Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành văn bản quy định mức lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài.”, quy định trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Phí và lệ phí và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Luật Phí và lệ phí chưa có quy định về lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội chưa có quy định mức lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài.

Kiến nghị, đề xuất: Đề nghị sửa đổi, bổ sung Luật Phí và lệ phí bổ sung quy định về lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài và đề nghị Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành văn bản quy định mức lệ phí nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, lệ phí yêu cầu hỗ trợ vụ việc phá sản nước ngoài.

- Về quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành (Điều 89)

Quy định trên có liên quan đến văn bản quy phạm pháp luật hiện hành là Luật Tổ chức Chính phủ (Điều 10. Nhiệm vụ, quyền hạn của Chính phủ); Luật Ngân sách Nhà nước (Điều 25. Nhiệm vụ, quyền hạn của Chính phủ); Luật Tổ chức Tòa án nhân dân (Điều 30. Tổng kết thực tiễn xét xử, bảo đảm áp dụng thống nhất pháp luật trong xét xử). Nội dung Điều luật được quy định phù hợp với quy định của các văn bản quy phạm pháp luật nêu trên.

Trên đây là Báo cáo rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự án Luật Phá sản (sửa đổi). Tòa án nhân dân tối cao kính trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến./.

(Phụ lục - văn bản quy phạm pháp luật được rà soát liên quan đến dự thảo Luật Phá sản (sửa đổi) đính kèm)

Nơi nhận:

- Như kính trình;
- Ban chỉ đạo CCTPTW;
- Ban Nội chính TW;
- Ủy ban Kinh tế và Tài chính của Quốc hội
- Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội;
- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Văn phòng Chính phủ;
- Viện kiểm sát nhân dân tối cao;
- Bộ Tư pháp;
- Bộ Công an;
- Bộ Tài chính;
- Bộ Nội vụ;
- Bộ Ngoại giao;
- Trung ương Hội Luật gia Việt Nam;
- Công TTĐT TANDTC (để đăng tải);
- Lưu: VT (TANDTC, Vụ PC&QLKH-P2).

CHÁNH ÁN

Lê Minh Trí

